

Šiaulių UNESCO klubas

UNESCO mėnuo ŠIAULIUOSE

„BALTŲ CENTRO“ PASIKALBĖJIMAI

**Vasario 3 d.
17.30**

Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos generalinės sekretorės Miglės Mašanauskienės sveikinimo žodis
Šiaulių UNESCO klubo prezidentės Laimos Kelmėlienės sveikinimo žodis.

UNESCO BESIMOKANTYS MIESTAI

- **ŠIAULIAI UNESCO BESIMOKANČIŲ MIESTŲ TINKLE: GALIMYBĖS, KRYPTYS, ATSAKOMYBĖS.**
Vilma Tubutienė,
Šiaulių švietimo kompetencijų centro direktorė,
UNESCO Besimokančių miestų tinklo narystės koordinatore

**Vasario 10 d.
17.30**

**UNESCO Reprezentatyvusis žmonijos nematerialus kultūros paveldas.
KRYŽDIRBYSTĖ IR KRYŽIŲ SIMBOLIKA**

- **KRYŽIŲ KALNAS: SAKRALUS, PASLAPTINGAS AR BAUGINANTIS, ŠIURPUS?**
Rūta Stankuvienė,
Šiaulių turizmo informacijos centro direktorė,
Šiaulių UNESCO klubo narė, „Baltų centro“ narė.

**Vasario 17 d.
17.30**

**UNESCO Reprezentatyvusis žmonijos nematerialus kultūros paveldas.
LIETUVIŲ POLIFONINĖS DAINOS SUTARTINĖS**

- **SUTARTINĖS INTERAKTYVIAI: GRAŽIAI GIEDOSIM, GRAŽIAI SUTARYSIM.**
Diana Martinaitienė,
etnomuzikologė, Lietuvos nacionalinio kultūros centro ekspertė-konsultantė Šiaulių regione,
Ginkūnų kultūros centro kultūros renginių organizatorė, „Baltų centro“ narė.

Dalyvauja Šiaulių Gegužių progimnazijos sutartinių giedotojos
(vadovės Rosita Kalininienė ir Rima Šereivienė).

**Vasario 24 d.
17.30**

UNESCO minimos dienos. TARPTAUTINĖ GIMTOSIOS KALBOS DIENA

- **GIMTŲJŲ ŽODŽIŲ APKABINTAS, AŠ GYVAS KALBOJE (Just. Marcinkevičius).**
Dr. Ona Laima Gudžinevičiūtė,
Šiaulių UNESCO klubo,
Lietuvių kalbos draugijos, „Baltų centro“ narė,

Aušrinė Rinkevičienė,
Lietuvių kalbos draugijos narė,
Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus kalbos tvarkytoja.

baltukelias.lt

Šiaulių turizmo informacijos centro konferencijų salėje (Vilniaus g. 213)
arba „Baltų kello“ Facebook paskyroje

VASARIO 21 – Tarptautinė gimtosios kalbos diena

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja tvirtina tarptautinių dienų, skirtų paminėti svarbias žmonijos gyvenimo ir istorijos akimirkas, sąrašą.

UNESCO – Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija.

- UNESCO tiki kultūrų ir kalbų įvairovės svarba kuriant tvarias visuomenes, ir, vykdydama savo taikos įgaliojimus, **siekia išsaugoti kultūrų ir kalbų skirtumus, skatinančius toleranciją ir pagarbą kitiems.**
- Daugiakalbės ir daugiakultūrės visuomenės egzistuoja per savo kalbas, kurios nuolat **perduoda ir saugo tradicines žinias ir kultūrą.** Kalbų įvairovei gresia vis didesnis pavojus, nes nyksta vis daugiau kalbų.
- Šių metų Tarptautinė gimtosios kalbos diena skirta jaunimo vaidmeniui formuojant daugiakalbio jaunimo švietimo ateitį – „**Jaunimo perspektyvos daugiakalbiame švietime**“. Kalba yra ne tik bendravimo priemonė, bet ir atlieka esminį vaidmenį formuojant tapatybę, mokymąsi, gerovę ir socialinį dalyvavimą. Svarbu, kad švietimo sistemos pripažintų ir vertintų kiekvieno besimokančiojo kalbą, siekiant remti įtrauktį ir mokymosi rezultatus.

Tautinė tapatybė – tai asmens arba grupės sąmoningas priklausymas tam tikrai tautai, pagrįstas bendra kilme, kalba, istorija, kultūra ir papročiais. Tai unikalus bruožas, padedantis atskirti tautas, **suteikiantis žmogui stiprybės, pilietiškumo ir leidžiantis puoselėti savo šaknis, išskirtinumą globaliame pasaulyje.**

Vasario 16-oji

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Vasario 21-oji

TARPTAUTINĖ GIMTOSIOS KALBOS DIENA

Kovo 11-oji

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Gegužės 7-oji

SPAUDOS ATGAVIMO, KALBOS IR KNYGOS DIENA

Liepos 6-oji

VALSTYBĖS (LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO KARŪNAVIMO) IR TAUTIŠKOS GIESMĖS
DIENA

GIMTŲJŲ ŽODŽIŲ APKABINTAS, AŠ GYVAS KALBOJE...

Justinas Marcinkevičius

Dr. Ona Laima Gudzinevičiūtė
Aušrinė Rinkevičienė

Lietuvių kalbos draugija buvo įkurta 1935 m.

1940 m. pabaigoje draugijos veikla nutrūko. Ji buvo atnaujinta 1950 m. Vokietijoje, o nuo 1950 m. perkelta į Jungtines Amerikos Valstijas.

Lietuvoje draugija atkurta 1989 m.

Draugijos veiklos tikslai:

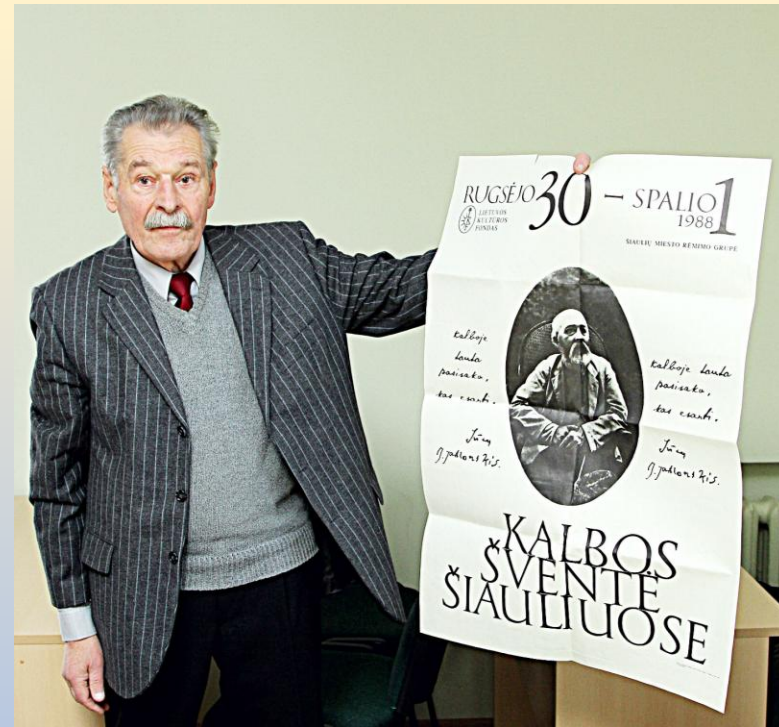
- visokeriopai prisidėti prie strateginių valstybės kalbos politikos uždavinių sprendimo ir savo veiklą derinti su kalbos tiriamojo, norminamojo, ugdomojo darbo ir priežiūros institucijomis,
- didinti valstybinės kalbos prestižą,
- rūpintis valstybinės kalbos apsauga,
- rūpintis valstybinės kalbos taisyklingumu ir normų sklaida,
- ugdyti lietuvių visuomenės pasididžiavimą savo kalba ir kultūra,
- saugoti tradicines tarmes,
- plėtoti visuomenės kalbinį švietimą,
- rūpintis kalbininkų, kalbos mokytojų ir puoselėtojų atminimu.

Draugijos veiklos kryptys:

- nuolat rūpintis viešosios informacijos ir žiniasklaidos kalba,
- rengti seminarus ir kitus renginius, skirtus įvairių sričių kalbos kultūros reikalams; rengti straipsnius, radijo valandėles, skirtas aktualioms dabartinės vartosenos dalykams; informuoti visuomenę apie naujausius kalbos praktikos leidinius,
- rengti konkursus, viktorinas, kalbos dienas ir kitus renginius, kurie padėtų nustatyti geriausius lietuvių kalbos mokovus, ieškoti būdų, kaip šiuos žmones paskatinti,
- kaupti tarmių medžiagą, rengti tarmėms skirtus renginius,
- kaupti ir skelbti kalbininkų ir kalbos puoselėtojų atsiminimus, rengti jų atminimui skirtus renginius,
- bendradarbiauti su užsienyje gyvenančių lietuvių organizacijomis, ypač su naująja išeivija,
- bendradarbiauti su kitomis visuomeninėmis organizacijomis, kurių veikla panaši į draugijos veiklos tikslus ir kryptis.

Veiklos baraĩ – tai kalbos normų sklaida, kalbinis švietimas ir visuomenės kalbinis patriotinis ugdymas.

Nors LKD Šiaulių skyrius dar tuo metu nebuvo įkurtas, daugelis aktyvių šiauliečių prisidėjo prie **1988 m. rugsėjo 30 d. – spalio 1 d.** Šiauliuose vykusių kalbos renginių organizavimo. Neabejojama, kad tiek mokslinė-praktinė konferencija, tiek pirmoji Lietuvoje teatralizuota Kalbos šventė, sukvietusi tūkstančius žiūrovų, paskatino valstybinės kalbos statuso lietuvių kalbai gražinimą.

Lietuvių kalbos draugijos (LKD) Šiaulių skyrius buvo įkurtas
1989 m. sausio 16 d.

LKD Šiaulių skyrius nuo pat įkūrimo pradžios buvo vienas gausiausių LKD skyrių. Metams bėgant, keitėsi jo sudėtis, pirmininkai, veiklos intensyvumas, bet ir po 37 metų skyriaus, turinčio 60 narių, veikla pastebima ne tik Šiauliuose, bet ir visoje šalyje.

11 skyriaus narių veikla tęsėsi nuo pat jo ištakų – 1989-ųjų. Tai:

**Petras Alekna, Algirdas Ališauskas, Giedrė Čepaitienė,
Regina Ivoškuvienė, Algirdas Malakauskas, Ligita Mykolaitienė,
Juozas Pabrėža, Juozas Petruševičius, Zenonas Ripinskis,
Stasys Tumėnas, Kazimieras Župerka**

LKD Šiaulių skyriaus valdybos pirmininkais buvo Juozas Pabrėža, Genovaitė Kačiuškienė ir Janina Švambarytė, o nuo 1999 m. kovo šias pareigas eina kalbininkas **Algirdas Malakauskas**.

Juozas Pabrėža – LKD Šiaulių skyriaus vienas iš įkūrėjų ir pirmasis valdybos pirmininkas.

Nuo 1987 m. per televiziją ir tiesiogiai vedė kitakalbiams gyventojams lietuvių kalbos kursus.

Dalyvavo 1988 m. Šiauliuose vykusiuose kalbos renginiuose, kartu su Giedre Čepaitiene Studentų svetainėje vedė Tarmių vakaronę.

Dauguma LKD narių – filologai. Filologinį išsilavinimą yra įgiję **per 30** LKD Šiaulių skyriaus narių.

Kai kurie iš jų savo mokslinę, pedagoginę veiklą gerai žinomi visoje Lietuvoje, kiti nuoširdžiai, kantriai mokė ir moko lietuvių kalbos savo mokinius, studentus, rūpinasi lietuvišku žodžiu kurdami tekstus, juos redaguodami.

Šiaulių skyriaus nariai filologai (2026 m. duomenys):

Bikulčius Vytautas

Čepaitienė Giedrė

Gedrimas Robertas

Grinevičienė Irma

Gudavičius Aloyzas

Gudzinevičiūtė Ona Laima (LKD tarybos pirmininko pavaduotoja)

Jurgita Januševičiūtė-Taralė

Jurkaitis Justinas

Kačiuškienė Genovaitė (LKD tarybos pirmininkė)

Kazlauskaitė Rūta

Kvašytė Regina

Lapkuvienė Cecilija

Limantienė Renata

Macienė Jurgita

Malakauskas Algirdas (LKD Šiaulių skyriaus valdybos pirmininkas)

Malakauskienė Laima

Mazaliauskaitė Rasa

Mikalonytė Milda

Mykolaitienė Ligita

Pabrėža Juozas

Papaurėlytė-Klovienė Silvija

Petkuvienė Birutė

Rinkevičienė Aušrinė (LKD Šiaulių skyriaus valdybos pirmininko pavaduotoja)

Savickienė Renalda

Tamoševičienė Raimonda

Tamulevičienė Laima

Tumėnas Stasys

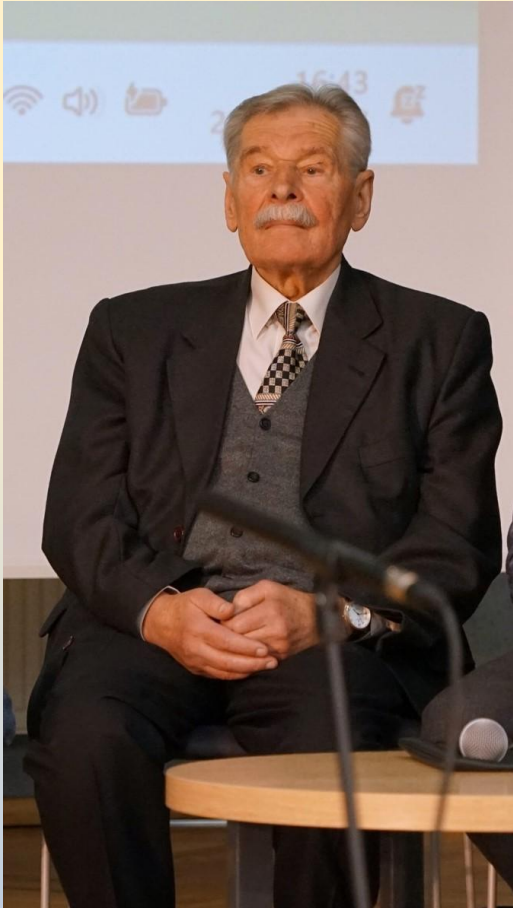
Turovaitė Inga

Valentas Skirmantas

Vaskelienė Jolanta

Župerka Kazimieras

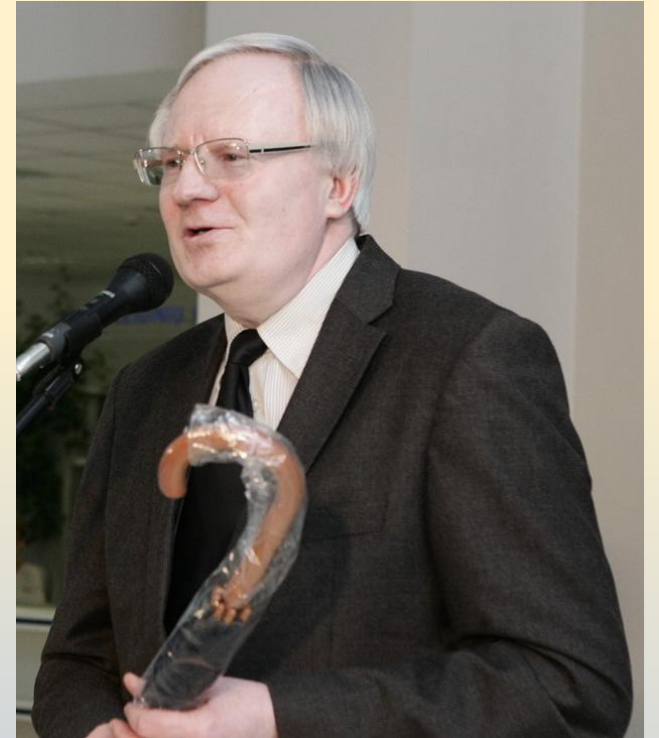
Lietuvių kalbos draugijos garbės nariai:

Kazimieras Župerka
2004 m.

Janina Barauskaitė
(1937-01-10–2024-02-01)
2008 m.

Algirdas Malakauskas
2016 m.

LKD Šiaulių skyriaus nariai yra du Šiaulių miesto garbės piliečiai – tai
profesorai, habilituoti daktarai

Kazimieras Župerka ir Aloyzas Gudavičius

Nereikėtų stebėtis, kad lituanistai (filologai) yra aktyviausi LKD Šiaulių skyriaus nariai – juk jų visų tiesioginė veikla susijusi ir su LKD darbais.

LKD Šiaulių skyriaus aktyviausia narė profesorė **Genovaitė Kačiuškienė** net dvi kadencijas iš eilės (2017–2023 m.) buvo LKD valdybos pirmininkė, pirma ir vienintelė ne Vilniaus atstovė, vadovavusi LKD, gerokai suaktyvinusi jos valdybos ir apskritai draugijos veiklą.

Nuo 2023 m. išrinkta LKD tarybos pirmininke.

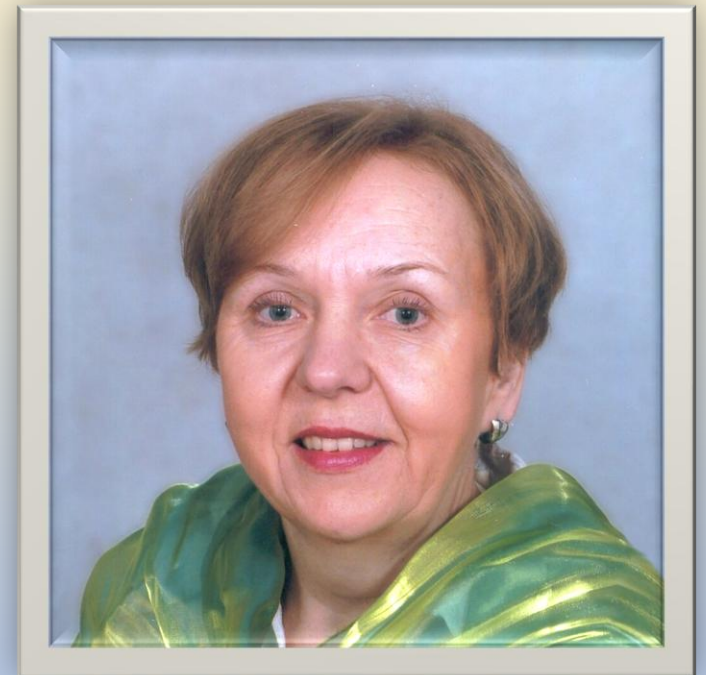
Šiaulių skyrius pirmasis iš LKD skyrių 2008 m. surengė LKD suvažiavimą Šiauliuose, Šiaulių universitete (ankstesnius suvažiavimus rengė tik vilniečiai).

Skyrius 1992 m. pirmasis Lietuvoje pradėjo rengti lietuvių kalbos diktanto konkursus miesto gyventojams. Iš viso surengti 25 lietuvių kalbos diktanto konkursai, skirti Motinos dieni (1992–2016 m.) paminėti. Sulaukta apie 2500 dalyvių. Diktantų rengimo iniciatorė – G. Kačiuškienė, parvežusi šią idėją iš darbo Prancūzijoje.

Organizuoti 23 diktanto konkursai, skirti Tarptautinei gimtosios kalbos dienai paminėti (2004–2026 m.), kuriuose dalyvavo Šiaulių miesto Lieporių mikrorajono mokyklų moksleiviai ir mokytojai.

Iki šiol diktantą rašė daugiau nei 2 000 dalyvių. **Šio diktanto konkursų rengėja – LKD Gegužių progimnazijos grupė.**

LKD Šiaulių skyrius, pirmiausia profesorės **Giedrės Čepaitienės** dėka, nemažai prisidėjo prie žymiojo kalbininko Jono Jablonskio atminimo įamžinimo Šiauliuose. Bendradarbiaujant su Humanitariniu fakultetu, surengta įvairių renginių šiam iškiliam kalbininkui atminti. Fakultete įkurta vardinė Jono Jablonskio auditorija. 2004 m. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu buvo pritarta LKD Šiaulių skyriaus kreipimuisi ir Šiaulių miesto gatvei suteiktas Jono Jablonskio vardas.

Svarbus vaidmuo rūpinantis gimtąja kalba, jos mokymu teko ir tenka mokslo, mokymo įstaigoms:

- Šiaulių pedagoginiam institutui (1954–1962 ir 1989–1997 Šiaulių pedagoginis institutas, 1962–1989 Šiaulių Kazio Preikšo pedagoginis institutas) / Šiaulių universitetui (1997–2020) / Vilniaus universiteto Šiaulių akademijai,
- Šiaulių valstybinei kolegijai,
- Šiaulių miesto ugdymo įstaigoms,
- kitoms įstaigoms.

Lituanistų katedrų dėstytojų akademinė veikla buvo turininga: dėstymas, mokslo sklaida, moksliniai tyrimai.

ŠU studentės lituanistės (Lietuvių kalbotyros I kurso magistrantės Lina Daunienė, Renata Jakubauskytė, Aušra Kavaliauskaitė, Kamilė Šleževičiūtė), vadovaujamos dr. O. L. Gudzinevičiūtės, 2013 m. parengė informaciją apie LKKK dėstytojų mokslinę veiklą.

Anksčiausiai disertacijas gynėsi (1969 m.) K. R. Župerka, V. Sirtautas ir Č. Grenda.

Daugiausia disertacijų ginta 1984 m.: G. Kačiuškienė, J. Pabrėža, G. Čepaitienė.

Tarmes analizavo dėstytojas S. Tumėnas. Dauguma dėstytojų nagrinėjo sintaksines konstrukcijas: V. Sirtautas, J. Švambarytė-Valužienė, S. Valentas, Č. Grenda.

Apie stilistiką rašė R. Kvašytė, J. Barauskaitė, J. Macienė, fonetikos dalykus nagrinėjo

D. Mikulėnienė, G. Kačiuškienė, R. Kazlauskaitė, J. Pabrėža, sinonimiką – K. R. Župerka, J. Vaskelienė, morfologinę giminės kategoriją – O. L. Gudzinevičiūtė, semantiką nagrinėjo D. Barauskaitė-Mikkelsen. Vienintelė dėstytoja, rašiusi gretinamosios lingvistikos tema, – S. Papaurėlytė-Klovienė. Senųjų raštų specifiką nagrinėjo B. Maskuliūnas. M. Grigaliūną domino komunikacijos ir informacijos tyrimai.

Disertacijas beveik visi dėstytojai gynėsi Lietuvoje: 16 iš jų Vilniaus universitete ir vienas – Šiaulių universitete. S. Valentas disertaciją gynėsi Maskvoje, o R. Kvašytė – Latvijoje, Rygos universitete.

Iki nostrifikacijos datos dauguma daktarų turėjo filologijos mokslų kandidato laipsnį, o po 1993 m. balandžio 7 d. jiems suteiktas humanitarinių mokslų srities filologijos krypties daktaro laipsnis. R. Kvašytės ir S. Valento daktaro laipsnis suteiktas 1997 m. birželio 30 d.

Habilituoto daktaro disertaciją 1996 m. yra apsigynęs Kazimieras Župerka, habilitacijos procedūras atlikę G. Kačiuškienė (2004), G. Čepaitienė, S. Valentas.

Nemažai dėmesio skirta ir mokslinėms problemoms spręsti.

1990–2010 m. surengtos 5 respublikinės mokslinės konferencijos **„Jono Jablonskio diena Šiauliuose“** (iniciatorė – prof. dr. Giedrė Čepaitienė),

2000–2003 m. – 4 respublikinės mokslinės-praktinės konferencijos **„Kalbos kultūra mokykloje“** (pagrindinė organizatorė LKD grupės pirmininkė mokytoja Laima Malakauskienė) ir kt.

Išleista leidinio **„Kalbos aktualijos“** 10 numerių (1993–2014).

2012–2022 m. surengta 11 respublikinių mokslinių-praktinių **konferencijų „Gimtoji kalba mokykloje“**.

Po konferencijų išleista 10 **straipsnių rinkinių „Gimtoji kalba mokykloje“** (konferencijų ir leidinių iniciatorė – dr. Ona Laima Gudzinevičiūtė).

2023 m. kaip el. žurnalo „Lietuvių kalba“ priedas pasirodė straipsnių rinkinys **VALSTYBINĖS KALBOS ŠIMTMETIS**, skirtas valstybinės kalbos statuso – raidos, kaitos, teisinio reglamentavimo ir funkcionavimo – šimtmečiui aptarti, kuriame Ona Laima Gudzinevičiūtė, Džiuljeta Maskuliūnienė straipsnyje „Lietuvių kalba mokykloje: mokslinės įžvalgos ir pedagoginė patirtis“ apibendrina minėtų konferencijų temas, problemas.

ISSN: 1822-525X

2023 (priedas)

LIETUVIŲ KALBA

VALSTYBINĖS KALBOS ŠIMTMETIS

Sudarytojos Vilma Zubaitienė ir Agnė Kuliešienė

Kaunas, 1922 m. rugpjūčio m. 6 d.

Vyriausybės Žinios

5 §.

Administracinį Lietuvos teritorijos padalinimą nustato įstatymas.

Del vietos gyventojų reikalų vyriausybės atskirų Lietuvos sričių gali būti įsteigiami nominaliai vienetai, kurių sienas ir nustato įstatymas.

6 §.

Valstybės kalba — lietuvių kalba. Vietinių kalbų vartojimą nustato įstatymas.

7 §.

Valstybės spalvos: geltona — žalia — raudona. Valstybės ženklas — baltas Vytis raudoname dugne.

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

ŠU dėstytojai dalyvavo įvairiuose renginiuose, skaitė paskaitas visuomenei. Visus darbus, pareigas sunku išvardyti.

Lituanistai buvo ir yra matomi, žinomi.

Doc. dr. **Stasys Tumėnas** – kalbininkas, pedagogas, leidėjas, žurnalistas. Politikas – vienintelis LKD Šiaulių skyriuje buvęs Lietuvos Respublikos Seimo narys.

Doc. dr. **Jolanta Vaskelienė** – buvusi VLKK narė (2017–2022).
Dirba Vilniaus universiteto Šiaulių akademijoje.

Doc. dr. **Rūta Kazlauskaitė** –

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narė nuo 2017 m. (2017–2022 m. kadencijai delegavo Šiaulių universitetas, 2022–2027 m. – Vilniaus universitetas). Yra Projektų pakomisės pirmininkė, Tarties ir kirčiavimo, Vadovėlių vertinimo pakomisių narė.

Dirba Vilniaus universiteto Šiaulių akademijoje, nuo 2016 m. dirba ir mokytoja metodininke Šiaulių universitetinėje gimnazijoje.

Šiaulių valstybinės kolegijos darbuotojos lituanistės

doc. dr. Jurgita Macienė

doc. dr. Silvija Papaurėlytė-Klovienė

Svarbi kalbos priežiūros, tvarkybos,
visuomenės konsultavimo veikla.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo įsteigtas ir remiamas (veiklą rėmė Šiaulių miesto savivaldybė, Šiaulių universitetas) Šiaulių kalbos konsultacijų punktas pradėjo dirbti 1997 m. sausio 15 d.

Pirmosios šio punkto konsultantės – ŠPI doc. Janina Barauskaitė ir doc. Janina Švambarytė, 1992–1993 m. Šiaulių miesto kalbos tvarkytoja. 1997 m. rugsėjo 1 d. J. Švambarytę pakeitė ŠU doc. Regina Petkevičienė, o 1999 m. sausio 1 d. J. Barauskaitę – ŠU doc. Česys Grenda (visi konsultantai – Lietuvių kalbos katedros dėstytojai). Nuo 2003 m. punkte dirbo doc. Regina Petkevičienė.

Konsultacijų telefonu punktas vėliau veikė ŠU Humanitariniame fakultete.

AUŠRINĖ RINKEVIČIENĖ – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos kalbos tvarkytoja, Lietuvių kalbos draugijos Šiaulių skyriaus pirmininko pavaduotoja, kalbinio švietimo organizatorė.

Tai patyrusi Lietuvių kalbos dienų koordinatorė Šiauliuose, daugelio kalbos renginių organizatorė ir dalyvė, skelbianti straipsnių Šiaulių žiniasklaidoje, „Gimtojoje kalboje“ ir kt. 2023 m. apdovanota VLKK pirmininko padėkos raštu už lietuvių kalbos puoselėjimą, aktyvią šviečiamąją ir kultūrinę veiklą, skirtą lietuvių kalbai populiarinti, jos prestižui kelti.

LKD Šiaulių skyrius, bendradarbiaudamas su Šiaulių universitetu, Šiaulių miesto savivaldybe ir kitomis institucijomis, surengė daug įvairaus pobūdžio renginių šiauliečiams:

2013 m. – viktorina „Sielos tėvynė – kalboj“, skirta valstybinės kalbos statuso atgavimo 25-mečiui ir Šiaulių 777-ajam gimtadieniui,

2018 m. – virtuali lietuvių kalbos viktorina, skirta valstybinės kalbos statuso grąžinimo lietuvių kalbai 30-mečiui ir Lietuvos valstybės 100-mečiui,

2018 m. – renginys „Kalba – tautos gyvybės duona“, skirtas valstybinės kalbos statuso grąžinimo lietuvių kalbai 30-mečiui,

2021 m. – virtuali lietuvių kalbos viktorina „Kalbos namai“,

2022 m. – virtuali lietuvių kalbos viktorina, skirta valstybinės lietuvių kalbos 100-mečiui,

2025 m. – virtuali lietuvių kalbos viktorina „Kalba gimtoji – kasdieninė, tu duona mums esi“,

15 Nacionalinio diktanto konkursų Šiaulių miesto savivaldybėje.

VASARIO 21 – Tarptautinė gimtosios kalbos diena

VASARIO 21 – Tarptautinė gimtosios kalbos diena

2022 m. surengtas Šiauliuose 2021 m. įregistruotų gražiausių lietuviškų įmonių pavadinimų konkursas, išrinkti gražiausi įmonių pavadinimai.

Be ugdymo įstaigų, kalba rūpinasi bibliotekų darbuotojai.

2023 m. spalį Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje surengta didelio miestiečių susidomėjimo sulaukusi konferencija-diskusija „**Lietuvių kalba – tautos išlikimo garantas**“, skirta lietuvių kalbos paskelbimo valstybine 35-mečiui. LKD Šiaulių skyrius buvo vienas iš šio renginio organizatorių.

ŠIAULIAI – LIETUVIŲ KALBOS DIENŲ SOSTINĖ 2025: ŠIAULIEČIO KALBINĖ TAPATYBĖ

Vasario 13 d. – kovo 28 d.

KONFERENCIJOS
„ŠIAULIAI – LIETUVIŲ KALBOS DIENŲ SOSTINĖ 2025:
ŠIAULIEČIO KALBINĖ TAPATYBĖ“

PROGRAMA

Data – vasario 13 d.
Vieta – Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos Bibliografijos-informacijos skyrius (Aldo g. 27)

13.30 val. registracija, sutikimo kava
14 val. projekto „Šiauliai – Lietuvių kalbos dienų sostinė 2025: šiauliečio kalbinė tapatybė“ pristatymas
14.15 val. sveikinimo žodis (Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė Irena Žilinskienė, Šiaulių miesto savivaldybės atstovas, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė dr. Violeta Meilūnaitė)
14.35 val. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos ir Šiaulių miesto savivaldybės susitarimo pasirašymas
Konferencijai pirmininkauja profesorė dr. Genovaitė Kačiūskienė
14.55 val. doc. dr. Jolantos Vaskelienės pranešimas „Naujadarai Šiaulių krašto rašytojų tekstuose“
15.15 val. Lietuvių kalbos draugijos Šiaulių skyriaus valdybos pirmininko Algirdo Malakausko pranešimas „LKD Šiaulių skyriaus išskirtinumas: nuo lietuvių kalbos diktantų iki viktorinų“
15.30–16.00 val. kavos pertrauka, galimybė susipažinti su multisensorine erdve „Minčių SPA“
16.00 val. dr. Juozo Pabrėžos pranešimas „Žemaičių kalbos ir žemaičių rašto tvirtinimas“
16.20 val. doc. dr. Rūtos Kazlauskaitės pranešimas „Kaip kalba šiauliečiai“
16.40–17.00 val. konferencijos uždarymas. Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinius atlieka jaunas menininkas, pianistas, Šiaulių miesto savivaldybės stipendininkas, Šiaulių UNESCO klubo premijos laureatas, Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos mokinys Povilas Ušinskis

Projekto organizatorė: Projekto finansavimas: Projekto rėmėjas: Projekto partneriai: Informaciniai partneriai:

Tačiau ypatingos pagarbos nusipelno ir tie Šiaulių skyriaus nariai, kurių veikla nėra tiesiogiai susijusi su kalbos mokymu, kūrimu, priežiūra, bet jų meilė gimtajai kalbai, nerimas dėl lietuvių kalbos likimo skatino rūpintis ja net ir esant nepalankioms aplinkybėms, ieškoti būdų ir galimybių skleisti žinią apie gimtosios kalbos svarbą tautos savasčiai išlaikyti, būtinybę tvirtinti jos pamatus ir ją saugoti nuo svetimų kalbų įtakos, nuo savų tautiečių rodomos nepagarbos ar tiesiog abejingumo...

Šiaulių skyriaus nariai ne tik filologai

Alekna Petras, matematikas

Ališauskas Algirdas, specialusis
pedagogas

Ivoškuvienė Regina, specialioji
pedagogė

Jasaitis Jonas, vadybos
specialistas

Jurgaitis Donatas, matematikas

Kačiuška Algimantas,
psichologas

Rafael Ieva

Ripinskis Zenonas, pedagogas

Tričys Vaclovas, chemikas
technologas

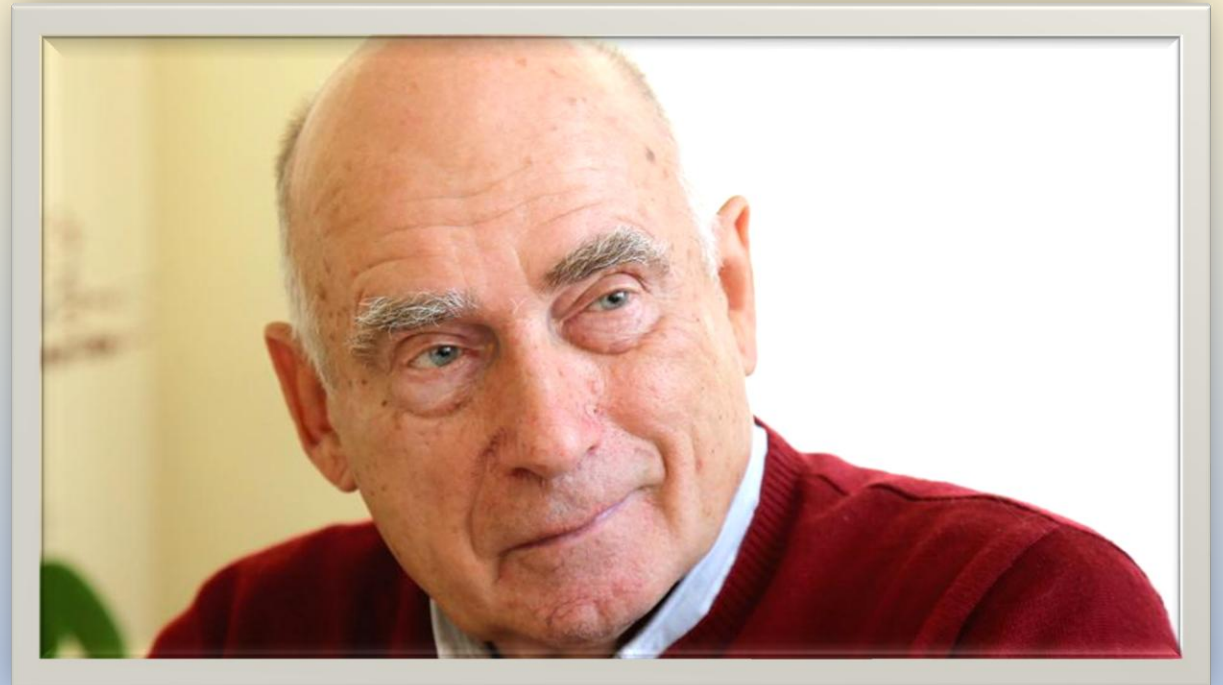
Tupikė Aušra, pradinio ugdymo
mokytoja

Vingras Vaclovas, inžinierius

Zalogienė Reda, matematikos,
informatikos specialistė

VACLOVAS VINGRAS, Kauno politechnikos institute įgijęs pramoninės ir civilinės statybos inžinieriaus kvalifikaciją, dirbo Šiaulių statybinėse organizacijose, vadovavo įvairių įstaigoms, įmonėms.

2000–2015 m. ėjo vadovaujamas pareigas Šiaulių miesto savivaldybėje, ypač daug dėmesio skyrė darbuotojų ir dokumentų kalbos taisyklingumui.

Eidamas Inžinierių namų direktoriaus pareigas (1978–1991) ir Lietuvos kultūros fondo Šiaulių skyriaus pirmininko (1987–1990) pareigas reguliariai organizuodavo su šalies, miesto kalbininkais susitikimus, sulaukusius didžiulio populiarumo.

Vienas pagrindinių pirmosios Lietuvoje Kalbos šventės, vykusios Šiauliuose 1988 m. rugsėjo 30 d. – spalio 1 d., organizatorių.

Straipsnių apie techninės inteligentijos kalbą, lietuvių kalbos problemas autorius, nuoširdžiai besirūpinantis lietuvių kalbos, tautiškumo išsaugojimu. Nuo 2019 m. – labai aktyvus LKD Šiaulių skyriaus narys, daugelio renginių dalyvis, kalbos konkursų laimėtojas.

Prof. habil. dr. Kazimieras Župerka viename iš savo interviu „Šiaulių kraštui“ yra sakęs: **„Man norėdavosi, kad kalbos veikloje dalyvautų ne tik kalbininkai. Ir dabar tą patį kartoju. Kai kurie kalbininkai šiek tiek iš aukšto žiūri į visuomenę, ypač į kalbos priežiūrą, tvarkymą. Bet kai kurie ne kalbininkai turi tokią kalbos nuovoką, kad pavydėti gali“.**

2025 m. LKD Šiaulių skyrių papildė TAU studentų grupė:

Regina Rybakova

Rita Zalatorytė

Irena Skeberdienė

Alma Veršnickienė

Zita Nemanienė

Ona Kvietkauskienė

Bronė Jurkienė

Violeta Rudminienė

Meilutė Preimontienė

Aldona Šiaulienė

Virginija Mališauskienė

Vida Rėzgienė

Vida Povilaitienė

Violeta Geleženytė Grionaitė

VASARIO 21 – Tarptautinė gimtosios kalbos diena

LKD Šiaulių skyriaus nariai, 2024 m. paminėję veiklos 35-metį

VASARIO 21 – Tarptautinė gimtosios kalbos diena

Šiame būryje išskirčiau vieną aktyvią LKD Šiaulių skyriaus,
Šiaulių UNESCO klubo narę, „Baltų centro“ narę ir vadovę –
doc. dr. **REGINĄ KVAŠYTE**

TIK TIKRAS KALBININKAS
GALI BŪTI GIMĘS
TARPTAUTINĘ GIMTOSIOS
KALBOS DIENĄ!

Gimtųjų žodžių apkabintas,
Aš gyvas kalboje.
Sakau: esi man kaip žibintas
Pasaulio tamsoje.
**Kas moka žodį – randa kelią
Visur ir visada.**
Sakau: lietuviška knygelė –
Kaip neregiumi lazda.
Kalba gimtoji – kasdieninė
Tu – duona mums esi,
Kai tariam: motina, gimtinė,
Dangus – ir **mes visi.**

Justinas Marcinkevičius